

## บทที่ 5

### สรุปผลการศึกษา

#### 5.1 สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในเขตพื้นที่การนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ตามความพร้อมในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานต่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยได้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากจำนวน 279 แห่ง และได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาจำนวน 204 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิต จำหน่าย วัตถุดิบ ชิ้นส่วนยานยนต์ชิ้นแรก (ร้อยละ 54.9) รองลงมาเป็นผู้ผลิต จำหน่าย วัตถุดิบ ชิ้นส่วนยานยนต์ชิ้นที่สอง (ร้อยละ 31.9) ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการที่มีขนาดมากกว่า 500 คนขึ้นไป (ร้อยละ 49.5) รองลงมา มีขนาดตั้งแต่ 200 -500 คน (ร้อยละ 37.7) และพบว่าส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่า 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 65.2) โดยมีเจ้าของกิจการถือสัญชาติทวีปเอเชีย (ร้อยละ 64.2) และรองลงมาเป็นสัญชาติไทย (ร้อยละ 21.1)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ กลุ่มแบบ K-Means Cluster Analysis พบว่าสามารถจำแนกกลุ่มตามความพร้อม ของการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานขององค์กรได้ 2 กลุ่ม และพบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีระดับความพร้อมของการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยที่กลุ่มที่ 2 มีความพร้อมมีความพร้อมมากกว่ากลุ่มที่ 1 ด้านทั้งด้านการวางแผน ด้านการจัดหาแหล่งวัตถุดิบ/ชิ้นส่วน ด้านการผลิต ด้านการจัดส่งและส่งมอบ และด้านการรับสินค้าคืนจากลูกค้า โดย ผู้ประกอบการกลุ่มที่ 1 ยังมีความพร้อมในด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานโดยรวมต่อการเข้าสู่ประชาคม เศรษฐกิจ อาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งพบว่ามีความพร้อมด้านการวางแผน และด้านการจัดหาแหล่งวัตถุดิบ/ชิ้นส่วน เป็นลำดับที่ 1 และ 2 ตามลำดับ แต่ยังมีความพร้อมด้านการจัดส่งและส่งมอบน้อยที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ส่วนผู้ประกอบการในกลุ่มที่ 2 พบว่ามีความพร้อมในระดับมาก โดยมีความพร้อมด้านการผลิตเป็นลำดับแรก และมีความพร้อมด้านการจัดส่งและส่งมอบเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา พุทธิรักษ์ (2552) ที่พบว่าผู้ประกอบการในเขตพื้นที่เขตการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกให้ความสำคัญในการดำเนินงานการจัดการโซ่อุปทานนั้นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ดังนั้นควรที่จะส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านการจัดการโซ่อุปทานให้มากขึ้นและควรจัดการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในกระบวนการจัดการโซ่อุปทานและเข้าใจในการดำเนินงานการจัดการโซ่อุปทานทั่วทั้งองค์กร รวมถึงการร่วมมือกับบริษัทคู่ค้าเพื่อการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานการจัดการโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลจากการเปรียบเทียบความพร้อมในด้านกลยุทธ์การตลาดและการวิจัยตลาดของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ชิ้นส่วนยานยนต์ในเขตพื้นที่การนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกในการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 2 กลุ่มมีความพร้อมโดยรวมและรายด้านทั้งด้านกลยุทธ์การตลาดและการวิจัยตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยผู้ประกอบการกลุ่มที่ 2 มีความพร้อมมากกว่าผู้ประกอบการกลุ่มที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) กลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนและอะไหล่ยนต์ (2554) ได้กล่าวไว้ว่าผู้ประกอบการไทยอยู่ในอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์มาอย่างยาวนานจึงทำให้ความสามารถในการแข่งขันด้านการสร้างตราสินค้า การวิจัยตลาดมีน้อย ประกอบกับการที่เป็นอุตสาหกรรมสนับสนุนจึงทำให้ต้องพึ่งพาคำสั่งซื้อคำสั่งผลิตจากเจ้าของสินค้ารถยนต์ต่างๆ เป็นหลัก เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็น Second Tier และ Third Tier จึงทำให้ พบว่า ผู้ประกอบการกลุ่มแรกมีความพร้อมด้านนี้ โดยเฉพาะด้านการวิเคราะห์ด้านการตลาดต่ำกว่ากลุ่มที่ 2

## 5.2 ข้อเสนอแนะ

### 5.2.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ชิ้นส่วน ยานยนต์ในเขตพื้นที่การนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกยังมีความพร้อมในการจัดการด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานไม่เท่ากัน ดังนั้นภาครัฐควรมีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนและเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่แตกต่างกันออกไปโดยเฉพาะผู้ประกอบการในกลุ่มที่ 1 ซึ่งยังมีความพร้อมในการวางแผน ด้านการจัดหาแหล่งวัตถุดิบ/ชิ้นส่วน ด้านการผลิต ด้านการจัดส่งและส่งมอบ และด้านการรับคืนสินค้าจากลูกค้าอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเชิงรุกให้กับผู้ประกอบการ
2. เนื่องจากผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนี้ส่วนใหญ่เป็น ผู้รับจ้างผลิต (OEM) และพบว่าผู้ประกอบการในกลุ่มที่ 1 ยังมีระดับกลยุทธ์ด้านการตลาดและการวิจัยตลาด อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้นภาครัฐควรเข้ามาส่งเสริมสนับสนุนในด้านการตลาดและการสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งด้านการวิเคราะห์ผู้จัดจำหน่ายและคู่แข่งทางการค้า ให้กับผู้ประกอบการชิ้นส่วนยานยนต์ให้มากขึ้น
3. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมใช้ประโยชน์จากการเปิดการค้าเสรีอาเซียน โดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการทราบถึงสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการจะได้รับ ทราบเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

### 5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทางผู้วิจัยทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างของสถานประกอบการที่เป็นผู้ผลิต ผู้ผลิตวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนยานยนต์เท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วในอุตสาหกรรมยานยนต์ยังมีสถานประกอบการประเภทอื่นๆ เช่น ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ ผู้ให้บริการด้านคลังสินค้า ผู้รับเหมาช่วง เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นจึงควรมีการศึกษาถึงความพร้อมของสถานประกอบการในประเภทอื่นๆด้วย

2. ในการศึกษาความพร้อมในการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานในครั้งนี้ ใช้แบบจำลองอ้างอิงการดำเนินงานโซ่อุปทาน (SCOR Model) ซึ่งใช้มุมมองในการประเมินสมรรถนะในการดำเนินการทั้ง 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดหาแหล่งวัตถุดิบ/ชิ้นส่วน การผลิต การจัดส่งและส่งมอบ และการรับคืนสินค้าจากลูกค้า ซึ่งนอกจากนี้แล้วในด้านอื่นๆนอกเหนือจากทั้ง 5 ด้านดังกล่าวอาจส่งผลต่อความพร้อมในการดำเนินงานของสถานประกอบการ เช่น ด้านการวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านกลยุทธ์ในการบริหารจัดการองค์กร เป็นต้น ดังนั้นในการวิจัยในครั้งต่อไปจึงควรให้ความสนใจศึกษาในด้านดังกล่าวด้วย